

Liikenne- ja viestintäministeriö
Kirjaamo

Lausuntopyyntö LVM/701/03/2018

Telia Finland Oyj:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Telia Finland Oyj ("Telia") kiittää mahdollisuudesta kommentoida otsikossa mainittua luonnosta hallituksen esitykseksi. Telia toivoo, että lakiesitystä olisi mahdollista kommentoida vielä myöhemmin uudelleen, kun sitä on edelleen muokattu. Käsillä oleva lausuntokierros ajoittuu lomakaudelle, joka on hankaloittanut kommenttia. Telia on valmis toimittamaan kommentteja myöhemmin myös lyhyellä aikataululla.

Esityksen tavoitteet ja ehdotukset

Esityksen tavoitteena on parantaa viranomaisviestinnän laatua ja luotettavuutta mahdollistamalla uudenlainen laajakaistainen viranomaisviestintäpalvelu, jossa kaupallinen teleyritys tarjoaisi verkko-operaattorina matkaviestinverkkoaan hyödynnettäväksi viranomaisviestintäpalvelua varten. Viranomaisviestintäpalvelua tarjoavana palveluoperaattorina toimisi turvallisuusverkkolakiin tehtävän muutoksen perusteella palveluntuottaja Suomen Erillisverkot Oy.

Esityksellä mahdollistettaisiin viranomaisviestintäpalvelun tarjoaminen kaupallisessa matkaviestinverkossa siten, että viranomaisviestinnälle varmistettaisiin kaksi keskeistä viranomaistoiminnetta, joilla varmistettaisiin viranomaisviestinnän riittävä laatu ja palvelun saatavuus verkon ruuhkatilanteissa. Nämä viranomaistoiminteet olisivat viranomaisviestinnän saatavuuden etuoikeus- ja altapurkutoiminne sekä viestinnän laadun etuoikeustoiminne.

Lisäksi mahdollistettaisiin viranomaisviestinnän kansallinen verkkovierailu niissä tilanteissa, jolloin ensisijainen verkko ei ole käytettävissä.

Yritystiedot

Telia Finland Oyj
Teollisuuskatu 15, 00510 HELSINKI
Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus 1475607-9, ALV REK 1475607-9

Yleisiä kommentteja

Telia pitää kannatettavana ehdotettua rakennetta, jossa viranomaisten viestintäpalvelut toteutetaan yhteistyössä julkisen ja kaupallisen toimijan kesken. Kaupallisen toimijan toteuttama matkaviestinverkkojen radioverkko-osuus on tehokas ratkaisu. Ehdotettu rakenne mahdollistaa myös radiotaajuuksien tehokkaan käytön.

Viranomaisviestintään liittyvän verkkopalvelun tarjoaminen – LSVP 250a§

Sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi 250a §, jossa todetaan, että viranomaisviestintään liittyvää verkkopalvelua tarjoaa teleyritys, jonka palveluoperaattori on valinnut hankintamenettelyn perusteella siten kuin TUVE-lain 13 §:ssä säädetään.

Kyseisen pykälän perusteluissa todetaan, että TUVE-lain 13 §:n mukaan alihankinnan laajuudesta ja edellytyksistä päättää valtiovarainministeriö. Perusteluissa todetaan lisäksi, että viranomaisviestintäpalvelun laatua koskeva lakitasoinen sääntely ”perustuu esitettävän viittauksen myötä TUVE-lain 13 §:n säännöksiin. Niissä muun muassa edellytetään turvallisuusverkon turvallisuutta, valmiutta, varautumista ja jatkuvuutta koskevien vaatimusten täyttymistä sekä viitataan siihen, että alihankinnan laajuuden tulee rajoittua välttämättömään ja alihankinta on järjestettävä siten, että palvelutuotannon hallinta, ohjaus ja valvonta säilyvät palveluntuottajalla”.

Lisäksi kyseisen pykälän perusteluissa todetaan, että verkkopalvelun laatu määritellään lopullisesti sitä koskevassa hankintaprosessissa ja hankinnan jälkeen tehtävissä palvelusopimuksissa.

Kokonaisuudessaan luonnoksen perusteella jää epäselväksi, mitä TUVE-lain vaatimuksia olisi tarkoitus soveltaa viranomaisviestintään liittyvän verkkopalvelun tarjoamiseen. Lainsäädännön selkeys ja ennustettavuus ei näyttäisi toteutuvan, lain velvoitteet eivät ole selkeitä.

Telia katsoo, että jatkotyössä TUVE-lain soveltumista eri toimijoihin tulisi selkeyttää.

Nykytilanteessa teleyrityksen on hyvin vaikeaa arvioida esimerkiksi palvelun tarjoamisen kustannuksia, kun verkkopalvelun tarjoajaan sovellettavat lain velvoitteet eivät ole selvillä.

Lopullisen selvyyden saaminen asiaan ei ole mahdollista vasta sopimuksissa, kuten perusteluissa on nyt linjattu.

Telia ehdottaa vielä harkittavaksi, onko juridisesti mahdollista soveltaa TUVE-lain vaatimuksia viranomaisviestintään liittyvän (radio)verkkopalvelun tarjoamiseen. Kyseessä on kaupallisen toimijan tarjoama palvelu ja siten tilanne on lähtökohtaisesti jo erilainen verrattuna julkisen toimijan tilanteeseen. Tässä arvioinnissa tulisi olla mukana myös ehdotus rikosoikeudellisen virkavastuun soveltamisesta.

Virkavastuu – TUVE-lain 20§

Luonnoksessa ehdotetaan rikosoikeudellisen virkavastuun ulottamista viranomaisviestintään liittyvää verkkopalvelua tarjoavan teleyrityksen henkilöstöön ja päättävässä asemassa oleviin.

Rikosoikeudellinen virkavastuu viranomaisviestinnän verkkopalvelua tarjoavan teleyrityksen henkilöstölle ja päättävälle tahoille on ongelmallinen vaatimus. Alihankkijana toimivan teleyrityksen

tai sen henkilöstön ei voida katsoa käyttävän julkista valtaa, mikä on rikosoikeudellisen virkavastuun peruste. Palvelun hallinta, valvonta ja ohjaus ovat verkkopalvelun hankkivalla palveluoperaattorilla. Palvelun laatu- ja turvallisuusvaatimukset sovitaan palveluoperaattorin ja verkkopalveluntarjoajan välisessä sopimuksessa, jolloin rikosvastuu perustuu säännösten sijaan sopimusvelvoitteisiin. Tämä ei vastaa rikoslaissa säädettyä lähtökohtaa.

Lisäverkkoiteon rakentaminen ja sen rahoitus

Luonnoksesta vaikuttaisi puuttuvan tekstiä osiossa 4.1.1, jossa käsitellään esityksen taloudellisia vaikutuksia verkon laajennusten osalta. Telia pyytää, että jatkokäsittelyssä verkon laajennusten toteuttamismallia käsiteltäisiin selkeämmin. Luonnosversion perusteella verkon laajentamiseen suunniteltu malli, kuten investointien rahoitus ja infrastruktuurin omistus, jää avoimeksi ja epäselväksi.

Kommentteja luonnoksen yksityiskohdista

Luonnosversiossa vaikuttaisi olevan joitain ristiriitaisuuksia ehdotettujen lakipykälien, pykälien yksityiskohtaisten perustelujen ja luonnoksen muun tekstin välillä.

- Esimerkiksi luonnoksen osiossa 3.3 Keskeiset ehdotukset, todetaan: ”teleyrityksen olisi seurattava viranomaistoimintojen käytön ja viranomaisviestintään liittyvän verkkopalvelun vaikutusta palvelun saatavuuteen ja verkon suorituskykyyn ja toimitettava Viestintäviraston pyynnöstä kuvaus viranomaistoimintojen toteuttamisesta ja arvio niiden muihin käyttäjiin kohdistuneista vaikutuksista”. Pykäläehdotuksissa ja yksityiskohtaisissa perusteluissa tämä selvityksen toimittamisvelvollisuus on käsityksemme mukaan asetettu palveluoperaattorille (ERVE), eikä viranomaisviestintään liittyvän verkkopalvelun tarjoajalle (teleyritys).

[...]

Tapio Haapanen
Telia Finland Oyj / Lakiasiat

